

Utlåtande 2008:103 RVII (Dnr 325-1000/2008)

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen SoL, kvartal 4 2007, funktionshindrade

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, för kvartal 4 2007 godkänns.

Föredragande borgarrådet Ulf Kristersson anför följande.

Ärendet

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) är kommunerna skyldiga att till länsstyrelserna anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställs inom tre månader från beslutsdatum. Rapporteringsskyldigheten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Resultatet kvartal 4 2007 påverkas av att länsstyrelsen till detta rapporttillfälle har ändrat och anpassat sina ifyllnadsanvisningar. Länsstyrelsen har tydliggjort att beslut som har verkställts under kvartalet efter den tidsgräns på tre månader som länsstyrelsen anger som skälig också ska redovisas. Sådana beslut rapporteras både som verkställda och ej verkställda. Mot den bakgrunden redovisade stadsdelsnämnderna och enheten för hemlösa totalt 28 ej verkställda beslut. 9 av dessa rörde beslut som har verkställts under kvartalet, men inte inom tre månader. I praktiken fanns följaktligen 19 beslut som inte alls var verkställda vid mättillfället den 31 december 2007, att jämföra med 21 ej verkställda beslut kvartalet innan. Av de totalt 28 rapporterade ej verkställda besluten rörde 10 stöd och service till personer med funktionsnedsättning (FH) och

18 individ och familj (IOF). 23 av de 28 besluten avsåg kontaktperson/kontaktfamilj. 16 beslut rörde män/pojkar och 12 beslut kvinnor/flickor. 6 avbrott i verkställighet rapporterades.

Ett webbaserat system benämnt "Kilen" tas för närvarande fram av länsstyrelserna för den fortsatta rapporteringen. Detta medför att rutinerna för stadsdelarnas rapportering till socialtjänstförvaltningen kommer förändras framöver.

Beredning

Ärendet har initierats av socialtjänstnämnden. Rapportering har gjorts från alla stadsdelsnämnder och från enheten för hemlösa på socialtjänstförvaltningen. Socialtjänstnämndens handikappråd har tagit del av ärendet 13 mars 2008.

Mina synpunkter

Under de tre första kvartalen 2007 minskade antalet ej verkställda beslut totalt jämfört med föregående år. Rapporten för det fjärde kvartalet visar att antalet ej verkställda beslut fortsätter att minska totalt. Men mycket återstår att göra på individ- och familjeomsorgsområdet där det krävs insatser för att förbättra verkställigheten gällande insatsen kontaktperson och kontaktfamilj.

Precis som socialtjänstförvaltningen vill jag återigen poängtera vikten av att stadsdelarna betraktar insatserna kontaktperson/kontaktfamilj som lika angelägna som andra behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen och fördelar tid och resurser därefter. Rekryteringsarbetet av lämpliga kontaktpersoner eller kontaktfamiljer med adekvat profil behöver utvecklas ytterligare.

Det finns också behov av åtgärder som säkerställer att beslut om tilldelning av kontaktperson eller kontaktfamilj är adekvat och innebär att den enskildes stödbehov verkligen tillgodoses. Detta bör uppmärksammas av stadsdelarna vid deras uppföljningar av ej verkställda beslut om kontaktperson. Om felaktiga beslut har fattats bör den enskildes behov utredas på nytt.

I två rapporterade beslut uppges en pågående omorganisation till följd av samgåendet mellan två stadsdelar vara orsaken till att verkställigheten fördröjts. Detta är självfallet inte en acceptabel förklaring, allra minst ur den enskildes perspektiv.

Det är också viktigt att fortsatt följa och analysera fördelningen mellan kön och åldrar.

Min förhoppning är att det webbaserade system som nu tas fram av länsstyrelserna för den fortsatta rapporteringen ska kunna bidra till att underlätta arbetet och förbättra rutinerna för stadsdelarnas rapportering till socialtjänstförvaltningen kommer förbättras ytterligare framöver.

Den lagstadgade skyldigheten att rapportera ej verkställda beslut bidrar till ökad trygghet för alla dem som omfattas av SoL beslut. Den innebär samtidigt en viktig möjlighet för staden att förbättra servicen och överblicken av kvaliteten inom såväl funktionshinderomsorgen som individ- och familjeomsorgen. Berörda förvaltningar bör därför kontinuerligt arbeta med att utveckla konkreta riktlinjer och operativa manualer för hur de inrapporterade uppgifterna ska omsättas i nyckeltal och uppföljningsinstrument.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Rapporterade ej verkställda beslut 2007-12-31, FH (tabell 1) samt IOF (tabell 2)
3. Rapporterade ej verkställda beslut redovisade per stadsdelsnämnd, FH (tabell 1) samt IOF (tabell 2)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Roger Mogert* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Det är positivt att antalet beslut som ej hade verkställts under sista kvartalet för 2007 minskar jämfört med de tidigare kvartalen under året. Den stora ökningen av ej verkställda beslut i en av stadsdelsnämnderna behöver dock följas upp.

23 av 28 ej verkställda beslut avsåg kontaktpersoner/kontaktfamiljer. Att barn och ungdomar inte ska behöva vänta månadsvis på att få en kontaktperson är en självklarhet och givetvis ska de åtgärder som man har fattat beslut om också verkställas. Den borgerliga majoriteten borde för länge sedan ha initierat en informationsinsats för att rekrytera kontaktpersoner.

Samtidigt vill vi också understryka vikten av att noga utreda om kontaktperson verkligen är rätt insats i det enskilda fallet, och inte ersätter andra mer kostnadskrävande insatser.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, för kvartal 4 2007 godkänns.

Stockholm den 28 maj 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulf Kristersson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Malte Sigemalm, Abdo Goriya* och *Kersti Py Börjeson* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Resultatet kvartal 4 2007 påverkas av att länsstyrelsen till detta rapporttillfälle har ändrat och anpassat sina ifyllnadsanvisningar. Länsstyrelsen har tydliggjort att beslut som har verkställts under kvartalet efter den tidsgräns på tre månader som länsstyrelsen anger som skälig också ska rapporteras. Sådana beslut redovisas både som verkställda och inte verkställda.

Mot den bakgrunden redovisade stadsdelsnämnderna och enheten för hemlösa totalt 28 ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL. 9 av dessa rörde beslut som har verkställts under kvartalet, men inte inom tre månader. Det betyder att det i praktiken fanns 19 beslut som inte alls var verkställda vid mättillfället den 31 december 2007. Att jämföra med 21 sådana ej verkställda beslut kvartalet innan. Av de totalt 28 rapporterade ej verkställda besluten rörde 10 stöd och service till personer med funktionsnedsättning (FH) och 18 individ och familj (IOF). 23 av de 28 besluten avsåg kontaktperson/kontaktfamilj. 16 beslut rörde män/pojkar och 12 beslut kvinnor/flickor.

6 av de 28 ej verkställda besluten avsåg avbrott i verkställighet.

Ett beslut om hemtjänst (FH) och ett om kontaktperson (IOF) har avslutats efter önskemål från den enskilde p.g.a. att behovet inte längre kvarstår. Ett annat beslut om hemtjänst (FH) har inte kunnat verkställas då den enskilde vistas utomlands för en längre tids behandling.

Ett beslut om permanent bostad (FH) och ett om HVB, hem för vård eller boende (IOF) har inte kunnat verkställas p.g.a. att den enskilde har önskemål om specifikt boende där ledig plats saknas. I två beslut anges omorganisation i stadsdelen som anledning till att verkställigheten blivit fördröjd. Två andra beslut kommer enligt rapporteringen att verkställas under januari 2008.

23 av de 28 ej verkställda besluten avsåg insatserna kontaktperson och kontaktfamilj; 6 beslut om kontaktperson och 1 beslut om kontaktfamilj inom FH samt 11 beslut om kontaktperson och 5 beslut om kontaktfamilj IOF.

Liksom vid tidigare uppföljningar är det fler pojkar/män än flickor/kvinnor som inte fått sina beviljade insatser genomförda inom angiven tidsgräns; 16 män och 12 kvinnor, inom FH 6 män och 4 kvinnor, inom IOF 10 män och 8 kvinnor.

Enheten för hemlösa och fyra stadsdelar hade inga ej verkställda beslut att rapportera.

BEREDNING

Ärendet har initierats av socialtjänstnämnden. Rapportering har gjorts från alla stadsdelsnämnder och från enheten för hemlösa på socialtjänstförvaltningen. Socialtjänstnämndens handikappråd har tagit del av ärendet 13 mars 2008.

Socialtjänstnämnden

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 mars 2008 att för egen del godkänna stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 4, 2007 samt överlämna rapporten till kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Karin Rågsjö (v) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (s), *bilaga 1*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 februari 2008 har i huvudsak följande lydelse.

De totalt 28 ej verkställda besluten enligt 4 kap 1 § SoL som stadsdelsnämnderna redovisar per den 31 december 2007 inkluderar 9 beslut som rapporteras både som verkställda och inte verkställda. Dessa 9 beslut har verkställts under kvartalet, men inte inom tre månader. Det betyder att det fanns 19 beslut som inte alls var verkställda vid mättilfället den 31 december 2007. Dessa 19 ej verkställda beslut kan jämföras med de 21 ej verkställda besluten kvartalet innan.

I två rapporterade beslut uppges en pågående omorganisation till följd av samgåendet mellan två stadsdelar vara orsaken till att verkställigheten fördröjts. Detta är självfallet inte en acceptabel förklaring, framför allt inte ur den enskildes perspektiv, men orsaken torde vara av övergående natur.

Socialtjänstförvaltningen har tidigare pekat på de svårigheter som kan finnas vid rekryteringen av lämplig kontaktperson eller kontaktfamilj, framför allt vad gäller matchningsarbetet. Kontaktsekreterare i staden som arbetar med rekrytering av kontaktpersoner menar också att kontaktperson inte alltid är en adekvat insats för den som beviljats insatsen. De anser att svårigheter i rekryteringsarbetet i vissa fall beror på att den enskilde har ett stödbehov som inte kan tillgodoses med en sådan insats. Detta bör uppmärksammas av stadsdelarna vid deras uppföljningar av ej verkställda beslut om kontaktperson och om så visar sig vara fallet utreda den enskildes behov på nytt.

Socialtjänstförvaltningen vill återigen poängtera vikten av att stadsdelarna betraktar insatserna kontaktperson/ kontaktfamilj som lika angelägna som andra behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen och fördelar tid och resurser därefter.

Ett webbaserat system benämnt "Kilen" tas för närvarande fram av länsstyrelsen för den fortsatta rapporteringen. Varje stadsdel ska utse en huvudrapportör och rapportörer som får behörighet i form av e-legitimation för att rapportera från respektive verksamhetsområde till länsstyrelsen. Alla rapportörer kommer att kunna redovisa kvartalsrapporter och individrapporter till länsstyrelsen, men det är endast stadsdelens huvudrapportör som kommer att kunna lägga till, avanmäla och ändra uppgifter om andra rapportörer. Socialtjänstförvaltningen avvaktar besked från länsstyrelsen om hur rapporteringen från stadsdelarna till förvaltningen ska kunna gå till.

Förvaltningen föreslår att Socialtjänstnämnden för egen del godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av inte verkställda beslut kvartal 4 2007 och att nämnden

överlämnar redovisningen från stadsdelsnämnderna och enheten för hemlösa till kommunfullmäktige.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänstnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Karin Rågsjö (v) och ledamöterna Abdo Goriya m.fl. (s) enligt följande:

Självklart ska de åtgärder som beslutats verkställas. Barn och ungdomar ska inte få vänta månadsvis på att få en kontaktperson. Den borgerliga majoriteten borde för länge sedan ha initierat en informationsinsats för att rekrytera kontaktpersoner. I rapporten framgår tydligt att stadsdelarna i högre utsträckning än tidigare väljer åtgärder som inte är relevanta. Den enskilda har behov som inte täcks upp av en kontaktperson. Detta är en allvarlig signal som självklart borde följas upp. Det är behoven som ska styra, inte den allt mer pressade ekonomin i stadsdelarna. Att välja en kontaktperson när det kanske istället finns behov av en placering är förstås till nackdel för den enskilda som kan få stora konsekvenser.

Bilaga 2

Tabell 1 Rapporterade ej verkställda beslut 2007-12-31. FH

SDN	Besluts- datum	Datum för verkställighet > 3 mån	Avbrott i verkställighet	Bistånd	Man/ pojke Kvinna/ barn
Bromma	2007-07-16			Kontaktperson	M
	2006-11-29			Kontaktfamilj	P
Enskede-Årsta- Vantör					
Farsta	2007-01-01		2007-09-13	Hemtjänst	M
	2007-07-31		2007-11-13	Hemtjänst	M
Hägersten- Liljeholmen	2007-09-05			Kontaktperson	M
	2006-07-01			Kontaktperson	K
			2007-09-27	Kontaktperson	K
Hässelby- Vällingby	2007-08-08	2008-01-04		Permanent bostad	K
Kungsholmen					
Norrmalm					
Rinkeby-Kista					
Skarpnäck					
Spånga-Tensta	2007-08-01		2007-10-02	Kontaktperson	M
Södermalm					
Älvsjö	2007-01-04	2007-11-21		Kontaktperson	K
Östermalm					
Enheten för hem- lösa					

Tabell 2 Rapporterade ej verkställda beslut 2007-12-31. IOF

SDN	Beslutsdatum	Datum för verkställighet > 3 mån	Avbrott i verkställighet	Bistånd	Man/ pojke Kvinna/ barn
Bromma	2007-10-01			Kontaktperson	K
Enskede-Årsta-Vantör					
Farsta					
Hägersten-Liljeholmen					
Hässelby-Vällingby	2007-08-15			Kontaktperson	M
	2007-02-28			Kontaktperson	M
Kungsholmen					
Normalm					
Rinkeby-Kista	2007-04-04		Avslutat 2007-10-26	Kontaktperson	P
	2007-04-25	2007-11-19		Kontaktperson	F
	2007-04-25	2007-11-19		Kontaktperson	P
	2007-05-31	2007-11-26		Kontaktperson	F
	2007-05-02	2007-11-16		Kontaktperson	F
	2007-07-16	2007-11-01		Kontaktperson	P
	2007-08-15			Kontaktfamilj	F
	2007-08-15			Kontaktfamilj	P
	2007-10-01			Familjehem	P
Skarpnäck		2007-12-10	2006-12-04	Kontaktperson	P
	2004-01-23		2006-09-20	Kontaktfamilj	P
Skärholmen	2006-01-24			Kontaktfamilj	F
Spånga-Tensta	2007-06-04			HVB	K
Södermalm	2006-11-06	2007-11-01		Kontaktperson	F
Älvsjö	2007-04-01		2007-10-01	Kontaktfamilj	P
Östermalm					
Enheten för hemlösa					

Bilaga 3

Tabell 1. Antal rapporterade ej verkställda beslut redovisade per stadsdelsnämnd.
FH

SDN	Kv. 1 2007	Kv. 2 2007	Kv. 3 2007	Kv. 4 2007	Resursbrist, t ex saknar lämplig bostad Kvartal 4 2007	Resurs- brist, saknar lämplig perso- nal/ upp- dragsta- gare Kv. 4 2007	Den enskilde tackat nej till erbjudande, Kv. 4 2007	Annat skäl Kv. 4 2007
Bromma	4	2	1	2	1			1
Enskede- Årsta-Vantör	2	1	0	0				
Farsta	1	1	2	2				2
Hägersten- Liljeholmen	3	1	0	3				3
Hässelby- Vällingby	0	0	1	1				1
Kungsholmen	0	0	0	0				
Norrmalm	0	0	0	0				
Rinkeby-Kista	1	0	0	0				
Skarpnäck	2	4	0	0				
Skärholmen	2	0	2	0				
Spånga- Tensta	0	0	0	1			1	
Södermalm	1	1	0	0				
Älvsjö	?	1	0	1		1		
Östermalm	0	0	0	0				
Enheten för hemlösa	0	0	0	0				
Totalt	16	11	6	10	1	1	1	7

Tabell 2. Antal rapporterade ej verkställda beslut redovisade per stadsdelsnämnd.
IOF

SDN	Kv. 1 2007	Kv. 2 2007	Kv. 3 2007	Kv. 4 2007	Resurs- brist, t ex saknar lämplig bostad Kv. 4 2007	Resurs- brist, saknar lämplig personal/ upp- dragsta- gare Kv. 4 2007	Den en- skilde tackat nej till erbjü- dande, Kv. 4 2007	Annat skäl Kv. 4 2007
Bromma	3	1	0	1				1
Enskede- Årsta-Vantör	1	0	2	0				
Farsta	0	0	0	0				
Hägersten- Liljeholmen	0	0	0	0				
Hässelby- Vällingby	3	0	0	2			1	1
Kungsholmen	0	2	0	0				
Norrmalm	0	0	0	0				
Rinkeby-Kista	1	0	4	9		7		2
Skarpnäck	6	5	5	2			2	
Skärholmen	1	1	3	1			1	
Spånga-Tensta	0	0	0	1	1			
Södermalm	1	1	1	1		1		
Älvsjö	0	0	0	1		1		
Östermalm	0	0	0	0				
Enheten för hemlösa	0	0	0	0				
Totalt	16	10	15	18	1	9	4	4